

تعریف رشته مامایی

رشته مامایی از رشته های علوم پزشکی است که دانش آموختگان آن با ارائه خدمات بهداشت باروری و انجام مراقبت های دوران بارداری، حین و بعد از زایمان، انجام مراقبتهای نوزادان و شیرخواران و ارائه آموزش و مشاوره سلامت جنسی و باروری به زنان در حدود وظائف تعیین شده، ترویج زایمان طبیعی و ایمن، تشخیص حالات غیر طبیعی در مادر، جنین یا نوزاد تازه متولد شده، انجام اقدامات اضطراری در حین بارداری و ارجاع به موقع موارد غیر طبیعی، در جهت تأمین و ارتقای سلامت مادر، جنین، نوزاد و شیرخوار تلاش می کند.

دروس اصلی :

آسیب شناسی اختصاصی و عمومی، اصول خدمات بهداشتی جامعه و آموزش بهداشت، داروشناسی، اصول و فنون پرستاری و مامایی و روش اطاق عمل و زایمان، آمار حیاتی و روش تحقیق، روانشناسی، اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری ها، زبان تخصصی.

اصول تغذیه مادر و کودک، تاریخ، اخلاق و مقررات پزشکی قانونی، ژنتیک، بارداری و زایمان، آزمایش های کاربردی در مامایی، نوزادان، کارآموزی نوزادان، بیماری های کودکان، نشانه شناسی و معاینات فیزیکی، فیزیوپاتولوژی بیماریهای داخلی جراحی و عفونی، کارآموزی بیماری های داخلی و جراحی، بهداشت مادر و کودک و خانواده، تغذیه درمانی مادر و کودک، روانپزشکی در مامایی، رادیولوژی، سونوگرافی و الکتروفیزیولوژی در مامایی و زنان، اصول مدیریت و کاربرد های آن در مامایی، بیحسی و بیهوشی و احیا در مامایی، بیماری های زنان و ناباروری، اختلال عمل جنسی و آموزش مشاوره آن، کارآموزی بیماری های زنان.

مهارت شغلی کسب شده و کارآیی آن در جامعه :

وظائف حرفه ای دانش آموختگان (TASK ANALYSIS) :

وظایف حرفه ای دانش آموختگان رشته مامایی در نقش های مختلف به شرح زیر می باشد:

الف : در نقش تشخیصی، مراقبتی - مداخله ای

۱ - برقراری و ارتباط موثر حرفه ای با مددجویان، همکاران و مسئولین مربوطه

۲ - گرفتن شرح حال مددجویان و ثبت آن در پرونده بهداشتی درمانی آنان

۳ - انجام معاینات فیزیکی مددجویان و ثبت آن در پرونده

۴ - درخواست و تفسیر اولیه آزمایشات لازم برای مراقبت زنان باردار در واحد تحت فعالیت، طبق دستور العمل های

کشوری

۵ - تشخیص اقدامات مورد نیاز مراقبتی و مداخله ای برای مددجویان

۶ - تشخیص موارد غیر طبیعی و ارجاع به موقع مددجویانی که نیاز به کمک متخصص دارند به متخصص مربوطه و

پیگیری موارد

۷ - انجام مراقبت های دوره باروری (تنظیم خانواده، شامل گذاشتن IUD و ...) در شرایط عادی و ارجاع موارد بر

اساس دستور العمل های موجود کشوری برای مددجویان

۸ - هدایت و انجام زایمان طبیعی و ایمن

۹- به کار گیری رویه های مجاز (PRMITTED PROCEDEURES) مراقبتی برای مددجویان

۱۰- ثبت دقیق کلیه اقدامات انجام شده در پرونده مددجو

۱۱- شناسایی نیاز های جسمی، روانی و عاطفی مددجویان و ثبت آن در پرونده مددجو

ب: در نقش آموزشی

-آموزش مددجویان و همراهان وی در زمینه های خود مراقبتی و مراجعه برای مراقبت، تغذیه دوران بارداری، شناسایی

عوامل خطر در دوره بارداری، تدارکات زایمان، نکات مربوط به شیردعیف نکات مرتبط با جلوگیری از بارداری

- شرکت در برنامه های آموزش مداوم

ج: در نقش مشاوره ای

- ارائه مشاوره های دوره بلوغ دختران، قبل از ازدواج، قبل از بارداری، بارداری، زایمان و بعد از زایمانو مشاوره در

زمینه بهداشت جنسی، بهداشت سالمندی و تنظیم خانواده در حد دستورالعمل های موجود کشوری

د: در نقش پیشگیری

- برنامه ریزی و اجرای مراقبت های دوران بارداری برای مددجویان تحت پوشش و پیگیری مشکلات مربوطه تا

حصول اطمینان از رفع خطر

- مشارکت در برنامه های غربالگری نظام سلامت

- مشارکت در طرح های پژوهشی یا پیشگیری نظام سلامت

- انجام یا نظارت بر واکسیناسیون مادر و نوزاد

ه : در نقش مدیریتی

- مشارکت در اداره واحد تحت فعالیت

موارد ذکر شده در بالا وظایف عمده ماماها در بیمارستان ها و درمانگاهها است که بطور عمده می تواند در دفاتر کار خصوصی نیز آن را انجام دهد به علاوه در دانشگاه ها و مراکز پژوهشی به کار آموزش و پژوهش بپردازد.